

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

Examinând recursul declarat de către SRL „Glorinal” în proces de insolabilitate,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Ghilaș Viorel împotriva SRL „Glorinal”, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank” SA cu privire la declararea valabilității contractului de investiție, recunoașterea dreptului de proprietate, dispunerea înregistrării dreptului de proprietate în registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Glorinal” în proces de insolabilitate împotriva hotărârii din 24 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă:

La 29 iulie 2019, Ghilaș Viorel a depus acțiune împotriva SRL „Glorinal”, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank” SA cu privire la declararea valabilității contractului de investiție, recunoașterea dreptului de proprietate, dispunerea înregistrării dreptului de proprietate în registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), acțiunea a fost admisă parțial.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 martie 2021, SRL „Glorinal” în proces de insolabilitate, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 februarie 2021.

Prin încheierea din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către SRL „Glorinal” în proces de insolabilitate, a fost comunicat apelantului, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 738, 85 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

La 08 iunie 2021, SRL „Glorinal” în proces de insolvență a depus cererea de apel desfășurată pe marginea hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 24 februarie 2021. Totodată, a solicitat amânarea plății taxei de stat, conform art. 86 alin. (2) al Codului de procedură civilă.

Prin încheierea din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Glorinal” în proces de insolvență cu privire la amânarea plății taxei de stat. A fost comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 738,85 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Prin încheierea din 07 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Glorinal” în proces de insolvență împotriva hotărârii din 24 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

La 25 octombrie 2021, SRL „Glorinal” în proces de insolvență a declarat recurs împotriva încheierii din 07 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu punerea pe rol și admiterea spre examinare a cererii de apel.

În susținerea recursului declarat a menționat că, instanța de apel la soluționarea cererii cu privire la amânarea plății taxei de stat nejustificat a conchis despre inaplicabilitatea prevederilor art. 86 alin. (2) al Codului de procedură civilă. Astfel, în alte cauze similare, instanțele au dispus amânarea plății taxei de stat în cazul persoanelor juridice aflate în proces de insolvență. Mai mult, instanța de apel în mod eronat a concluzionat despre cuantumul taxei de stat ce urma a fi achitat de apelant, or prima instanță a dispus încasarea taxei de stat în mărime de 200 de lei, pretențiile reclamantului fiind nepatrimoniale.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 septembrie 2021, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 25 octombrie 2021, a fost depus cu respectarea termenului legal.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Glorinal” în proces de insolvență, urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 83 alin. (1), (2) al Codului de procedură civilă taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție

de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat, iar potrivit art. 87 alin.(1) lit. k) al Codului de procedură civilă valoarea acțiunii se determină din valoarea fiecărei pretenții aparte.

Potrivit dispozițiilor art. 84 al Codului de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de apel.

În speță, relevante sunt prevederile art. 3 lit. a) a Legii taxei de stat care stabilește quantumurile tarifare ale taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, 3% din valoarea acțiunii, Colegiul constatând cu certitudine că acest litigiu este unul patrimonial și vizează valabilitatea unui contract de investiție în construcție cu o valoare stabilită, fapt ce denotă netemeinicia alegațiilor recurente la acest capitol.

În acest context, instanța de recurs atestă că pentru stabilirea corectă a quantumului taxei de stat urmează a fi reținut taxa de stat ce urma a fi plătită, ținându-se cont de prevederile legii, la depunerea acțiunii și nicidecum nu din suma taxei de stat real achitate sau dispuse spre achitare.

Distinct de cele relatate, potrivit prevederilor art. 86 alin. (2) al Codului de procedură civilă, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, *de anulare a actelor juridice* fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, *a tranzacțiilor încheiate* și a actelor de transfer de proprietate, precum și *la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii*, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

În acest sens, instanța de recurs reține drept justificată concluzia instanței de apel cu privire la inaplicabilitatea, la caz, a prevederilor menționate supra, or cauzele în care persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate achită taxa de stat după examinarea cauzei sunt expres prevăzute de legiuitor și nu pot fi extinse după intima convingere a părților sau al instanțelor judecătorești. Astfel, obiectul acțiunii înaintate de Ghilaș Viorel este declararea valabilității unui contract de investiție în construcție încheiat cu SRL „Glorinal” în proces de insolvabilitate și nu de anulare a lui sau de urmărire a creanțelor debitoare, iar o eventuală acțiune reconvențională de anulare a lui pe motive prevăzute de lege nu a fost depusă.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În concluzie, Colegiul reține că SRL „Glorinal” în proces de insolvabilitate

exercitând dreptul de a declara apel împotriva hotărârii primei instanțe, avea obligația ca cererea de apel să corespundă exigențelor legii, atât indicate în încheierea instanței de apel, cât și stabilite expres de legea procesuală, fapt care nu a fost respectat, iar instanța de apel absolut corect a dispus restituirea cererii de apel.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

În baza celor constatate, Colegiul notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 07 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către SRL „Glorinal” în proces de insolvabilitate.

Se menține încheierea din 07 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghilaș Viorel împotriva SRL „Glorinal”, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank” SA cu privire la declararea valabilității contractului de investiție, recunoașterea dreptului de proprietate, dispunerea înregistrării dreptului de proprietate în registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru